

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

IX. Transigit cum Sina, vt se clam Cantonem inuebat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

CAPVT IX.

Transigit cum Sina, vt se clàm Cantanem inuehat.

NIHILLO autem segniùs idoneum aliquem mercatorem quæritans, à quo transmitteretur in Sinas, Lusitanos primum, deinde Sinas omni artificio tentare cœpit, multas rationes rei celandæ proponens, sibiq̃ue in tam honesto postulato vt gratificarentur obtestans. Verùm obstinatos ad cauendum animos nullæ artes, nullæ molliabant preces. Aurea omnium timor clauserat, abnuentium fortunas caputq̃ue suum manifesto periculo offerre. Itaque Franciscus non auxiliij modò, sed etiam consilij inops, fluctuabat animo. Ac ne quid deesset incommodi, eius comites grauis vrgebat morbus. Et Antonius Sanctæ fidei, natione Sina, Goani Collegij alumnus, quæ pro interprete inde vsque ab India secum aduexerat, Sinarum sermonem desuetudine oblitus, vsui esse iam nequibat; vtique cùm urbanæ reconditæq̃ue eorum linguæ, qua Magistratus vti solerent, prorsus esset ignarus rudisque. At Xaverius ad omnia inuictus, nihilq̃ue inex-

per-

pertum, nihil inausum relinquendum raturus, nihilo secius rem virgere institit, cōfidens fore, vt *in Deo suo transgrederetur murum*. Inter hæc haud parua res eius cupiditatem simul & fiduciam accendit. Eodem tempore comperit Sinarum Regem Legatos quoquò versus dimisisse, exploraturos aliorum leges institutaque Regnorum. Itaque magna spes erat, gratum illi ac iucundum fore, Christianam legem ac disciplinam cognoscere. Ex ipsis etiam Sinis homines locupletes atq; honesti, Francisci familiares, eum, vt ad Sinarum Regem sese conferret, magnopere hortabantur, ex ipsius sanctimonia Christianam æstimantes religionem, iisque libris, quos afferret secum, præclaram aliquam legem, suaque meliorem, contineri credentes. Enimuero his rebus multo etiam magis excitatus **X AVERIVS**, eam mentem ratus est Sinis eorumque Regi datam diuinitus, vt Euangelium aliquando intraret Sinarum fines, vrbesque incolis frequentissimas peruaderet. Ergo diuinæ spei ac fiduciæ plenus, omnes rei maturandæ vias tentare decreuit. Se enim aut sine villo periculo magnoque cum rei Christianæ emolumento ad Regem peruenturum, aut, si quid grauius accidisset, in

*Crucis a-
mor.*

magno positurum lucro. Nam pro Christo excruciatum necari, quod summum periculum videretur, id verò maximum Dei beneficium duci oportere. Ceterum cedentibus, ut ferè fit, constantiæ difficultatibus, breui alius se illi interpret obtulit. Inde Sinam mercatorem minimè timidum nactus, spe ac pollicitationibus sollicitat atque impellit ad audendum. Cùm sine præsentis pretio nihil spes efficeret, pretium à mercatoribus Lusitanis corrogat: & magno piperis numero, quod erat aureis propè trecentis, cum illo transigit, uti se cum interprete ac libellis suis de nocte in Sinas quàm occultissimè deportatum, in Cantonij portus littore exponat ante lucem. Canton quippe oppidum portu nobile est in continenti, millia passuum ab Sanciano circiter LXXX. Ille igitur ad rem penitus occultandam, ne caput suum committeret dubiæ nautarum fidei, liberis suis servorūque fidelissimis pro remigibus uti, Franciscumq; noctu parvâ nauiculâ transmittere cogitauerat. Vltro etiam pollicitus erat Xaverio, bidui aut tridui apud se receptum ac latebras, donec tuto emerfus, Cantonis oppidi Præfecto sui in Sinas aduentus exponeret causam. duo tamen in hoc negotio pericula Xaverio ab ami-

cis

eis denunciabantur: vnum, ne mercator, accepta per fraudem pecunia, fidem proderet, ipsumque suppressenda rei gratia in desertam aliquam insulam aut etiam in altum præcipitem daret. Alterum (vt sancta esset barbaro fides, eumque in Cantonio portu exponeret) ne Præfectus vrbis in aduenam, contra edicta Regis sine fide publica eò se infinuantem exempla ederet; verberibusque crudeliter caelum aut vltimo afficeret supplicio, aut certè in perpetuam seruitutem redigeret. His ille alia haud paulo maiora opponebat discrimina, quæ cæteros latebant. Primum periculum dicebat esse, ne sua diffidentia veriùs quàm cautio Dei bonitatem ac prouidentiam offenderet, si prouinciam illius instinctu ac monitu susceptam homuncionum terricula excuterent. Deinde, ne Christo indignus foret discipulus, si eum non audiret denunciantem, *Qui perdiderit animam suam propter me, inueniet eam.* Ergo satis gnarus, animi periculis pericula corporis esse longè leuiora, tutius ratus est per vitæ discrimina perrumpere, quàm animi salutem in discrimen adducere; vtique cum haud difficilius quàm præclarius foret, Sinas, Deo fauente, inuitis eius hostibus peti, subigi que. Per id tempus mira res

Matth. 10.

T. 5

acci-

accidit. Petrus Gerra, nauarchus haud ignobilis, Iaponiam petebat, iamq; portus, quem capere destinarat, in conspectu erat; cum repente venti vis cecidit, malaciaque consecuta est tanta, ut per biduum triduumue naus nil prouehi posset. Ergo tristis & indignabundus in Sinas cursum flectere parabat, cum repente nauicula vectus ab Sinis (neque enim longè aberat oneraria) occurrit Xaverius. Qui nauarchum amicè salutatum bono animo esse iubet, monens, ut vela strenuè panderet: se quippe confidere futurum, ut, Deo fauente, secundus nauis ventus afflaret. Nec vana prædictio fuit. Vix expediuerant vela, cum nauis afflante Zephyro portum tenuit. Atque, ut diuinum extaret auxilium, nauis in portum delata, ventus in Africum est versus, eam, nisi portum iam occupasset, haud dubiè abrepturus in Sinas. Inter hæc Sinæ mercatoris, cum quo deciderat, reditum Franciscus opperiens, complures & ad Socios & ad amicos literas dedit. Primum quidem ad Gasparem Goni Collegij Rectorem, ut ex Episcopi auctoritate (adeò nihil sibi Legatus Apostolicus sumebat) Malacensibus illis, qui suæ in Sinas profectioi impedimento fuissent, Pontificia auctoritate interdictum esse

esse
andun
lethali
dij ad
Peren
Prato
pedisse
disced
Iacob
rem co
quaru
mix v
do in
quanc
spero
dictur
custoc

Trans
pr

E &
uerio
iectæ
profe
nouu
ue oc

esse sacris, quàm primùm rite pronuncian-
 dum curaret: quo scilicet miseros illos
 lethalis plaga refricata aliquando reme-
 dij admoneret. Ad Franciscum etiam
 Peren scripsit, vt, Malaca redicta, cuius
 Prætor suam in Sinas profectionem im-
 pedisset, cum omnibus Sociis in Indiam
 discederet primo quoque tempore. Nec
 Iacobi Pererix sui oblitus, eius mœro-
 rem consolando per literas tertio leuauit,
 quarum literarum hæc est clausula, exi-
 miæ virtutis index. Vtinam nos aliquan-
 do in Sinarum Regis aula reuifamus:
 quanquam ego, si ad Sinas peruenero,
 spero futurum, vt ibi me aut seruitio ad-
 dictum, aut in Cantonis carcere Regiæ
 custodia vinctum offendas.

CAPVT X.

*Transmissione dilata, suum obitum
 prædicat.*

ECCÆ autem Sinarum conuersionem
 & martyrij palmam meditari Xa-
 uerio nouæ magnæque difficultates ob-
 iectæ. Interea dum proxima spe lætus
 profectionem adornat suam, repente
 nouum eius interpretem ab incepto si-
 ue occulta Lusitanorum ars, siue immi-